

การจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองลาดสวาย
อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี*

A PROVIDING SOCIAL WELFARE SERVICE FOR THE ELDERLY OF
LADSAWAI MUNICIPALITY, LAMLUKKA DISTRICT, PATHUM THANI
PROVINCE

อภิญาดา ชัดธิมา¹, อนันต์ ธรรมชาลัย² และ สานิต ศิริวิศิษฐ์กุล³

Apiyada Khudtima¹, Anan Thamchalai² and Sanit Sirivisitkul³

¹⁻³มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

¹⁻³North Bangkok University, Thailand, Thailand

Corresponding Author's Email: Apiyada.k@hotmail.com

Received 3 September 2024; Revised 11 October 2024; Accepted 30 October 2024

บทคัดย่อ

การจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ เป็นการให้บริการที่จำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในด้านต่างๆ ซึ่งเป็นนโยบายภาครัฐ เน้นให้ความสำคัญกับการจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึงครบทุกด้านการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ 2) เพื่อเปรียบเทียบการจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองลาดสวาย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองลาดสวาย อำเภอลำลูกกา

* อภิญาดา ชัดธิมา, อนันต์ ธรรมชาลัย และ สานิต ศิริวิศิษฐ์กุล. (2567). การจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองลาดสวาย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี. วารสารรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 4(5), 91-105.

Apiyada Khudtima, Anan Thamchalai and Sanit Sirivisitkul. (2024). Providing Social Welfare Service for the Elderly of Ladsawai Municipality, Lamlukka District, Pathum Thani Province. Journal of Political Science Mahamakut Buddhist University, 4(5), 91-105.;

DOI: <https://doi.org/10>

<https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jpsmbu/index>

จังหวัดปทุมธานี ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป จำนวน 400 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที (t-test) และ F – test

ผลการวิจัยพบว่า

1) ผู้สูงอายุมีความเห็นว่า เทศบาลเมืองลาดสวายสามารถจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุโดยภาพรวม ได้ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่สามารถจัดบริการได้ในระดับมากคือ ด้านการช่วยเหลือเงินเบี้ยยังชีพ รองลงมาได้แก่ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการศึกษา ขณะที่ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ สามารถจัดบริการได้ในระดับปานกลาง

2) ผู้สูงอายุที่ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลต่างกัน มีความเห็นต่อการจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ แตกต่างกัน โดยผู้สูงอายุที่มี สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และแหล่งที่มาของรายได้ต่างกัน มีความเห็นต่อการจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองลาดสวาย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: สวัสดิการสังคม, ผู้สูงอายุ, เทศบาลเมืองลาดสวาย

Abstracts

Providing social welfare services for the elderly is a service that is necessary for improving the quality of life of the elderly in various aspects. It is a government policy that emphasizes the importance of providing social welfare services for the elderly to be effective and comprehensive in all aspects. 1) The objective of this research were to study the level of social welfare services for the elderly and 2) to compare the provision of social welfare services for the elderly by Ladsawai Municipality, Lam Luk Ka District, Pathum Thani Province, classified according to personal characteristics. It was a survey research using a questionnaire administered to 400 people aged 60 years and older residing in Ladsawai Municipality, Lam Luk Ka District, Pathum

Thani Province. The statistics used in the research included frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test. Differences were examined using pairwise comparisons with the LSD method.

Providing social welfare services for the elderly is a service that is necessary for improving the quality of life of the elderly in various aspects. It is a government policy that emphasizes the importance of providing social welfare services for the elderly to be effective and comprehensive in all aspects. The research results concluded that Elderly people perceived that Ladsawai Municipality was able to provide overall social welfare services for the elderly at a high level. When considering each aspect, it was found that the areas where services were provided at a high level included assistance with living allowances, health facilitation, and self-development and education. However, services related to the safety of life and property, as well as organizing sports and recreation activities, were provided at a moderate level. Elderly people with different personal characteristics had differing opinions on the provision of social welfare services. Specifically, elderly individuals with different marital statuses, education levels, occupations, average monthly incomes, and sources of income had varying opinions on the provision of social welfare services by Ladsawai Municipality, with statistically significant differences at the .05 level.

Keywords: social welfare, Elderly people, Ladsawai Municipality

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทย กำลังเข้าสู่ช่วงเปลี่ยนผ่านเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ จากข้อมูลที่ได้มีการจัดทำสถิติไว้พบว่า ตราส่วนการเป็นภาระวัยสูงอายุและอัตราส่วนการเป็นภาระของประชากรไทย ปี พ.ศ.2566 ระดับจังหวัด เขต/อำเภอ ตำบล รวบรวมจากข้อมูลของ สำนักบริหารการทะเบียนกรมการปกครอง แยกตามช่วงอายุ (ปี) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน และ

มีสัญชาติไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ.2566 มีจำนวนประชากรไทยรวม 64,822,791 คน แยกเป็น ผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 13,006,493 คน คิดเป็นร้อยละ 20.06 วัยทำงาน อายุ 15-59 ปี จำนวน 41,937,132 คน คิดเป็นร้อยละ 64.70 วัยเด็ก 0-14 ปี จำนวน 9,879,166 คน คิดเป็นร้อยละ 15.24 อัตราการพึ่งพาร้อยละ 31.01 และอัตราส่วนการเป็นภาระร้อยละ 54.57 ซึ่งมีอัตราส่วนของผู้สูงอายุ ต่อ วัยทำงาน เท่ากับ 1 : 3.37 เป็นผลมาจากการลดภาวะเจริญพันธุ์อย่างรวดเร็วและการลดลงอย่างต่อเนื่องของระดับการตายของประชากรภายในประเทศ ทำให้อัตราส่วนของประชากรผู้สูงอายุในประเทศเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่วนในวัยเด็กและวัยแรงงานจะมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องในทุก ๆ ปี ซึ่งส่งผลให้ประเทศไทยก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society) ในอีก 10 ปีข้างหน้า (สถิติผู้สูงอายุ ธันวาคม พ.ศ.2566 โดย กรมกิจการผู้สูงอายุ, 2566)

เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวภายในสังคมของประเทศไทย รัฐบาลได้มีการกำหนดนโยบายสวัสดิการสังคมและตราพระราชบัญญัติขึ้นมารองรับ การนำนโยบายดังกล่าวไปปฏิบัติและกระจายอำนาจการนำไปปฏิบัติจากส่วนกลางลงสู่ระดับการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีการจัดทำกฎหมายรองรับการมอบอำนาจให้้องค์การบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดทำระบบสวัสดิการและบริการสาธารณะ เพื่อให้การอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนทุกช่วงวัยภายในพื้นที่ของตนเองและได้กำหนดให้การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุอยู่ในอำนาจขององค์การบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ (พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 หมวด 2 มาตรา 16 ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการ บริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น (10) การสังคมสงเคราะห์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส) โดยกำหนดและมอบอำนาจให้้องค์การบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ให้กับประชาชนภายในท้องถิ่นนั้น ๆ โดยให้มีการสังคมสงเคราะห์รวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและในรัฐธรรมนูญยังมีการบัญญัติสิทธิของผู้สูงอายุไว้โดยมีใจความว่าบุคคลซึ่งมีอายุเกิน 60 ปีบริบูรณ์ และรายได้ไม่เพียงพอแก่การยังชีพ มีสิทธิได้รับสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะอย่างสมศักดิ์ศรีและความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ สิทธิผู้สูงอายุตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 48 วรรคสอง “บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีและไม่มีรายได้เพียงพอต่อการยังชีพ มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ” ทำให้สามารถจัดสวัสดิการ

สังคมให้กับผู้สูงอายุภายในพื้นที่ต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่ การดำเนินการดังกล่าวนับว่าเป็นการจัดทำนโยบายที่เหมาะสมแม้ว่าจะถูกกล่าวหาว่าเป็นการนำนโยบายประชานิยมเพื่อหาคะแนนนิยม แต่การจะเสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้กับประชากรที่สู่วงัยและเกือบทั้งหมดไม่ได้อยู่ในวัยทำงานแล้ว การจัดการดูแลในเรื่องทางเศรษฐกิจและสุขอนามัยเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีเป็นความรับผิดชอบที่รัฐต้องจัดการเพราะประชาชนทุกวัย คือคนไทย ดังนั้นรัฐบาลจึงมอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับภารกิจงานนโยบายไปปฏิบัติและหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใกล้ชิดประชาชน (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ธันวาคม พ.ศ.2566)

การนำนโยบายสวัสดิการสังคมไปปฏิบัติประเทศไทยได้นำนโยบายสวัสดิการสังคมมากำหนดและปฏิบัติตั้งแต่ปี พ.ศ.2496 แต่ปรากฏว่ายังมีได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่แท้จริงพบว่า สภาพการดำเนินงานมีการจัดสวัสดิการยังไม่เหมาะสม คือ ปัญหาในการประชาสัมพันธ์การจัดสวัสดิการไม่ตรงตามความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ ประชาชนมีความเข้าใจในสวัสดิการปานกลางและขาดการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน รวมทั้งขาดการตรวจสอบและประเมินผลในการจัดสวัสดิการ ดังกรณีของพื้นที่เทศบาลเมืองลาดสวาย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ก็เช่นกัน ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในการให้บริการงานสวัสดิการสังคม โดยเฉพาะด้านการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและงานสวัสดิการอื่น ๆ จึงเป็นเหตุให้ประชาชนยังไม่ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตดังที่รัฐคาดหวัง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการให้บริการงานสวัสดิการรวมถึงการศึกษาปัญหาอุปสรรคที่ทำให้การให้บริการไม่บรรลุผล และแนวทางในการจัดการงานสวัสดิการสังคมให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับประชาชน โดยเฉพาะทางมุมมองของข้าราชการผู้ปฏิบัติเพื่อรับทราบผลของการปฏิบัติงานของข้าราชการผู้ปฏิบัติราชการดำเนินงานสวัสดิการสังคม ผู้วิจัยประสงค์จะวิจัยประสิทธิภาพของการให้บริการงานสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุเทศบาลเมืองลาดสวาย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี เพื่อนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานและเพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานด้านสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ ในพื้นที่ เทศบาลเมืองลาดสวาย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองลาดสวาย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบการจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองลาดสวาย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล

สมมติฐานในการวิจัย

ผู้สูงอายุที่มีลักษณะส่วนบุคคลต่างกัน มีความเห็นต่อการจัดบริการสวัสดิการสังคมของเทศบาลเมืองลาดสวาย แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แนวทางการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaires) และแบบสัมภาษณ์

1. การกำหนดประชากรเป้าหมายและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรเป้าหมายและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองลาดสวาย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 10,923 คน และ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองลาดสวาย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 400 คน

1.2 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ใช้วิธีการดังต่อไปนี้

นำกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองลาดสวาย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 10,923 คน นำมาคำนวณหากลุ่มตัวอย่าง โดยการคำนวณจากสูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ ร้อยละ 5 และระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 โดยมีสูตรการคำนวณดังนี้

เมื่อ N = ขนาดของประชากร

$$\begin{aligned}
 n &= \text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง} \\
 e &= \text{ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง} \\
 \text{แทนค่า} \quad n &= \frac{10,923}{1 + 10,923 (0.05)^2} \\
 &= 385.87 \text{ หรือ } 386
 \end{aligned}$$

ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 386 คน ทั้งนี้เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนของข้อมูล ผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน(Multi-stage Sampling)

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยมีข้อมูลการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1. การทดสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยการนำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของเนื้อหาจากอาจารย์ที่ปรึกษา มาจัดทำแบบตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ เพื่อหาความสอดคล้องโดยอาจารย์และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ซึ่งแบบสอบถามที่ใช้ถือว่ามีความตรงตามเนื้อหาในระดับดี สามารถนำไปวัดผลได้ โดยมีค่า IOC เท่ากับ 0.952

2. การวิเคราะห์ค่าความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยการเก็บข้อมูลจากผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาลเมืองบึงยี่โถ อำเภอรัญบุรี จังหวัดปทุมธานี จำนวน 30 คน จากนั้นนำมาวัดความสอดคล้องภายใน โดยการหาค่าครอนบักอัลฟา (Cronbach's Alpha) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.991 ซึ่งเป็นค่าที่มีความน่าเชื่อถือได้ทางสถิติ

3. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปทำการเก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้นำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ วิทยาเขตรังสิต จังหวัดปทุมธานี เพื่อขอเก็บข้อมูลจากประชาชนที่เข้ามาใช้บริการงานสวัสดิการสังคม ของเทศบาลเมืองลาดสวาย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

2. จัดเก็บข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามแก่ประชาชนที่เข้ามาใช้บริการงานสวัสดิการสังคม ของเทศบาลเมืองลาดสวาย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 400 คน

3. ทำการรวบรวม ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์และสรุปผลตามสมมติฐานงานวิจัยที่ได้กำหนดไว้

4. การจัดการทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการจัดการทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ
2. นำแบบสอบถามมาลงรหัส ตามแบบการลงรหัส (Coding form)
3. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้ว ให้คะแนนแต่ละข้อ ซึ่งกำหนดเกณฑ์ไว้ 5 ระดับ โดยมีลักษณะที่เป็นคำถามแบบให้เลือกตอบ โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน
มาก	มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน
น้อย	มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน

โดยสามารถนำมาคำนวณความกว้างของอันตภาคชั้น หรือ ความกว้างของช่วงคะแนนในการแปลผล ได้ดังนี้

จากเกณฑ์ดังกล่าว ผู้วิจัยได้กำหนดการแปลความหมายตามลำดับคะแนนประเมินความคิดเห็นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ตามเกณฑ์ของ เบสท์ และคาห์น (Best & Kahn,1993) ดังนี้

ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.00–1.50	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด
ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.51–2.50	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ช่วงคะแนนเฉลี่ย 2.51–3.50	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ช่วงคะแนนเฉลี่ย 3.51–4.50	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อการพัฒนา ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดใช้วิธีการสังเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard deviation: S.D.)

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐาน ใช้การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม รายคู่ด้วยค่าที (t-test) และการเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 3 กลุ่ม ขึ้นไป ใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนชนิดทางเดียว (One-way analysis of variance) หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะเลือกทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง การจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองลาดสวาย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี แบบ ออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ระดับการจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ

จากผลการศึกษา ผู้สูงอายุมีความเห็นว่า เทศบาลเมืองลาดสวายมีการจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ โดยภาพรวม ได้ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าสามารถจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุได้ระดับมากในด้านการช่วยเหลือเงินเบี้ยยังชีพ รองลงมาได้แก่ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการศึกษา ขณะที่จัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุด้านความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน และการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ ได้ในระดับปานกลาง ดังนี้

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม

จำแนกตามการจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ ภาพรวม

การจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับ ผู้สูงอายุ	\bar{X}	S.D.	การแปลความหมาย
1. ด้านสุขภาพอนามัย	4.01	0.907	มาก
2. ด้านการศึกษา	3.80	0.912	มาก
3. ด้านการพัฒนาตนเอง	3.99	0.851	มาก
4. ด้านการอำนวยความสะดวก	4.00	0.906	มาก
5. ด้านการช่วยเหลือเงินเบี้ยยังชีพ	4.23	0.928	มาก
6. การจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ	3.09	1.026	ปานกลาง
7. ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	3.10	1.111	ปานกลาง
ภาพรวม	3.75	.949	มาก

จากตารางที่ 1 ผู้สูงอายุที่มี เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้ เฉลี่ยต่อเดือน แหล่งที่มาของรายได้ และสถานภาพการอยู่อาศัย ที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองลาดสวาย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ผลการเปรียบเทียบการจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองลาดสวาย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

จากผลการศึกษา ผู้สูงอายุที่ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลต่างกัน มีความเห็นต่อการจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองลาดสวาย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้สูงอายุที่มี สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ เฉลี่ยต่อเดือน และแหล่งที่มาของรายได้ต่างกัน มีความเห็นต่อการจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองลาดสวาย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขณะที่ผู้สูงอายุที่มีเพศ และอายุ ต่างกัน มีความเห็นต่อการจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองลาดสวาย ไม่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการให้บริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุโดยภาพรวม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

(n=400)

การจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ	เพศ		อายุ		สถานภาพสมรส		ระดับการศึกษา		อาชีพ		รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		แหล่งที่มาของรายได้		สถานภาพการอยู่อาศัย	
	χ ²	p-value	χ ²	p-value	χ ²	p-value	χ ²	p-value	χ ²	p-value	χ ²	p-value	χ ²	p-value	χ ²	p-value
	1. ด้านสุขภาพอนามัย	612	.541	2.555	.079	12.412	.000	23.626	.000	50.333	.000	369.956	.000	229.079	.000	252.098
2. ด้านการศึกษา	.064	.949	1.452	.235	25.904	.000	28.117	.000	41.411	.000	411.619	.000	239.672	.000	178.775	.000
3. ด้านการพัฒนาตนเอง	.833	.405	.794	.453	28.402	.000	43.835	.000	61.506	.000	404.258	.000	256.754	.000	226.823	.000
4. ด้านการอำนวยความสะดวก	.529	.597	.610	.544	23.424	.000	41.029	.000	39.972	.000	377.214	.000	220.093	.000	182.239	.000
5. ด้านการช่วยเหลือเงินเบี้ยยังชีพ	.301	.761	.016	.984	3.852	.022	36.479	.000	54.842	.000	430.520	.022	225.801	.022	228.522	.000
6. การจัดการรวมทั้งทำและนันทนาการ	3.17	.002	1.576	.208	7.047	.001	31.379	.000	60.395	.000	605.659	.001	413.314	.001	299.645	.000
7. ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	2.08	.038	.132	.876	25.822	.000	37.072	.000	47.090	.000	395.589	.000	316.102	.000	222.681	.000
ภาพรวม	0.7	.483	.507	.602	17.027	.000	37.532	.000	53.298	.000	564.939	.000	331.867	.000	268.803	.000

ตามตารางที่ 2 ผู้สูงอายุที่ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลต่างกัน มีความเห็นต่อการจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองลาดสวาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้สูงอายุที่มี สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และแหล่งที่มาของรายได้ต่างกัน มีความเห็นต่อการจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองลาดสวาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขณะที่ผู้สูงอายุที่มีเพศ และอายุ ต่างกัน มีความเห็นต่อการจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองลาดสวาย ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า เทศบาลเมืองลาดสวาย สามารถจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุโดยภาพรวม ได้ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่สามารถจัดบริการได้ในระดับมากคือ ด้านการช่วยเหลือเงินเบี้ยยังชีพ รองลงมาได้แก่ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการศึกษา นั่นสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชญานุช หล่ออุดมทรัพย์ (2564) ได้ทำการศึกษา การจัดสวัสดิการ

สังคมสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเกษไชโย อำเภอกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดสวัสดิการสังคมที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการให้มีการจัดสวัสดิการสังคมด้านสุขภาพอนามัยเป็นอันดับแรก ส่วนด้านบริการทางสังคม ต้องการให้มีการจัดเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมากที่สุด ด้านการทำงานและมีรายได้ ผู้สูงอายุต้องการได้รับการสนับสนุนงบประมาณการประกอบอาชีพ สำหรับด้านนันทนาการ ต้องการให้มีการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวทั้งในและต่างจังหวัด ด้านที่อยู่อาศัย ต้องการให้มีการจัดครอบครัวอุปการะสำหรับผู้ไร้ที่พึ่ง ส่วนด้านการศึกษาและการเรียนรู้ ผู้สูงอายุต้องการให้จัดการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับผู้สูงอายุในหลักสูตรต่าง ๆ และจัดบริการห้องสมุดเคลื่อนที่ในชุมชน และด้านความมั่นคงทางสังคม ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ต้องการนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากการร่วมโครงการไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมและชุมชน และ 2) รูปแบบการจัดบริการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ พบว่า การจัดสวัสดิการสังคมที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ ควรมีแนวทางการจัดสวัสดิการที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุแต่ละช่วงวัยดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า การจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุเป็นเรื่องสำคัญมาก ควรมีการจัดบริการให้ครอบคลุมทุก ๆ ด้าน ซึ่งโดยหลักที่ต้องบริการก็คือ การบริการด้านสุขภาพ ด้านสังคม ด้านที่อยู่อาศัย การดำรงชีพ และรายได้ จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และแหล่งที่มาของรายได้ต่างกัน มีความเห็นต่อการจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองลาดสวาย แตกต่างกันนั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ นางศราญ สุขเขวรวรภิก ; ดำเกิง อัครสุนทรารงกูร (2564) ได้ทำการศึกษา ความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่มีต่อการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลท่าม่วง อำเภوتاม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยพบว่า 1) ความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่มีต่อการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลท่าม่วง อำเภوتاม่วง จังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่มีผลต่อความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่มีต่อการจัดสวัสดิการสังคม ด้านสุขภาพอนามัย ด้านรายได้ ด้านที่พักอาศัย ด้านนันทนาการ ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัวผู้ดูแลและการคุ้มครอง และด้านการสร้างบริการและเครือข่ายเกื้อหนุน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า การให้บริการสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุควรจัดให้มีการเพิ่มงบประมาณในการดูแล ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีรายได้ เพราะถ้าหากรายได้ของผู้สูงอายุเพียงพอต่อการดำรงชีพ คุณภาพชีวิตด้านอื่นๆ ก็จะดีตาม

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้สูงอายุที่มีเพศ และอายุ ต่างกัน มีความเห็นต่อการจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองลาดสวาย ไม่แตกต่างกันนั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราณี แก้วอินธิ (2560) ได้ทำการศึกษา ประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลท่าเรือ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า 1. ประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลท่าเรือ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ในภาพรวม อยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านบริการสังคมทั่วไปอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านสุขภาพอนามัยอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือด้านที่อยู่อาศัยอยู่ในระดับมาก 2. การเปรียบเทียบประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลท่าเรือ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ตามคุณลักษณะส่วนบุคคล สามารถสรุปผลได้ดังนี้ 2.1 จำแนกตามคุณลักษณะด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน พบว่า ประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลท่าเรือ ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการจ้างงาน ด้านการคุ้มครองรายได้ และด้านที่อยู่อาศัย 2.2 จำแนกตามคุณลักษณะด้านสถานภาพ และอาชีพ พบว่า ประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลท่าเรือ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ในภาพรวม และรายด้าน มีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 2.3 จำแนกตามคุณลักษณะด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน และชุมชนที่อาศัย พบว่า ประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลท่าเรือ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ในภาพรวมและรายด้าน มีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 3. ประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลท่าเรือ ที่ควรนำไปศึกษาหาแนวทางการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลท่าเรือ มีจำนวน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการศึกษา 2) ด้านที่อยู่อาศัย 3) ด้านการจ้างงาน และ 4) ด้านการคุ้มครองรายได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า การพัฒนาเทคโนโลยี การปลูกฝังและสร้างการตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของผู้สูงอายุ การจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการการให้บริการสวัสดิการของผู้สูงอายุ การพัฒนาบุคลากรที่จะให้บริการกับผู้สูงอายุ การสร้างเครือข่ายในการดูแลผู้สูงอายุ เป็นสิ่งที่หน่วยงานภาครัฐต้องให้ความสำคัญ และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลวิจัยไปใช้

1) เทศบาลควรจัดให้มีการพัฒนาการให้บริการในด้านอื่นๆ เพิ่มขึ้นเพราะสังคมผู้สูงอายุรวมทั้งจำนวนผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นในทุกๆ ปี อาจทำให้การจัดสรรการให้บริการเป็นแบบไม่ทั่วถึง การจัดสรรงบประมาณ บุคลากร สถานที่ และบริการต่าง ๆ จึงต้องเน้นและครอบคลุมในทุก ๆ ด้าน

2) เทศบาล ควรมีการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมให้ตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุให้ดียิ่งขึ้น เช่น การสำรวจและวิเคราะห์ความต้องการอย่างละเอียด วิเคราะห์ข้อมูลและจัดกลุ่มผู้สูงอายุตามลักษณะเฉพาะ เช่น กลุ่มผู้สูงอายุที่ยังแข็งแรง กลุ่มผู้สูงอายุที่มีโรคประจำตัว เรื้อรัง กลุ่มผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย เพื่อให้การจัดบริการมีความเฉพาะเจาะจงมากขึ้น

3) เทศบาลควรมีการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้เลือกหลากหลายเพื่อตอบสนองความสนใจที่แตกต่างกัน เพราะแม้ว่าผู้ชายและผู้หญิงสูงอายุอาจมีความต้องการสวัสดิการสังคมในระดับสูงที่คล้ายคลึงกัน แต่ก็ยังมีความแตกต่างที่ละเอียดอ่อนในความชอบของพวกเขา ซึ่งเทศบาลอาจจัดบริการโดยคำนึงถึง กิจกรรมที่ตอบสนองความสนใจที่แตกต่างกันสำหรับทั้งสองเพศ การจัดบริการดูแลสุขภาพเฉพาะเพศ เช่น การตรวจสุขภาพและโปรแกรมการศึกษาเกี่ยวกับมะเร็งต่อมลูกหมากสำหรับผู้ชาย และกลุ่มสนับสนุนสำหรับปัญหาสุขภาพของผู้หญิง เช่น โรคกระดูกพรุน ในวัยหมดประจำเดือน และโครงการหรือแผนงานที่จะดำเนินการควรมีการเผยแพร่ข้อมูลเพื่อกระตุ้นให้ทั้งผู้ชายและผู้หญิงมีส่วนร่วม

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรจะมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลความต้องการที่แท้จริงของผู้สูงอายุ นอกเหนือจากด้านที่เคยดำเนินการมาแล้ว และควรมีการเปรียบเทียบการให้บริการสวัสดิการสังคมของเทศบาลเมืองลาดสวายกับพื้นที่อื่น ๆ เพื่อที่จะนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานต่อไป

2) ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้ทราบถึงการบริหารงานของกองสวัสดิการสังคม และส่งผลให้ผู้สูงอายุมีโอกาสในการเรียนรู้ร่วมกัน

เอกสารอ้างอิง

- กรมกิจการผู้สูงอายุ. (2566). สถิติผู้สูงอายุ ธันวาคม พ.ศ.2566 กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรุงเทพมหานคร. เรียกใช้เมื่อ 28 พฤษภาคม 2567 จาก https://www.dop.go.th/th/statistics_page?cat=1&id=2
- คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2544). พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กรุงเทพฯ : ฝ่ายเลขานุการสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.
- สำนักงานเทศบาลเมืองลาดสวาย. (2567). แผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ฉบับทบทวน ครั้งที่ 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566. ปทุมธานี: กระทรวงมหาดไทย.
- สำนักงานทะเบียนตำบลลาดสวาย. (2567). ฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์. ปทุมธานี: กระทรวงมหาดไทย.
- ชญานุช หล่ออุดมทรัพย์. (2564). การจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเกษไชโย อำเภอกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี. ใน วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ปราณี แก้วอินธิ. (2560). ประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลท่าเรือ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม. ใน วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- นงคราญ สุขเขวขรกิจ, ดำเกิง อัศวสุนทรานุกร (2564). ความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่มีต่อการจัดสวัสดิการสังคม ของเทศบาลตำบลท่าม่วง อำเภوتاม่วง จังหวัดกาญจนบุรี. ใน วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ศูนย์การศึกษาจังหวัดอุดรธานี. วารสารรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.